

INFORMAȚII PERSONALE _____ ☐

Nume, prenume: Valentina Coptileț

Adresă :

Telefon:

E-mail: _____

Gradul științific: Doctor în drept la specialitatea 12.00.01 (2003)

Titlul științifico-didactic: Conferențiar universitar

LOCUL DE MUNCĂ _____ ☐

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere" – Catedra
Drept Public

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ _____ ☐

1985-1992 - Pedagog, *Școala nr.28, or. Chișinău;*

1992-1995 – Cadru didactic, șef de secție, *Colegiu de Telecomunicații;*

1995-1999 - Laborant superior, *facultatea Drept, USM;*

1999-2003 - Lector universitar, *Catedra Teoria și istoria dreptului, facultatea Drept, USM;*

2003-2012 - Conferențiar universitar, *Catedra Teoria și istoria dreptului, facultatea Drept, USM;*

2004 -2012 – prodecan, *facultatea Drept, USM;*

2010-2012 - Membru comisiei de calitate a *facultății de Drept, USM;*

2013-2016 – Prorector, *USPEE "Constantin Stere"*

2016-2018 –Directorul școlii doctorale în drept, științe politice și administrative din cadrul
Consortiului Național al Academiei de Studii Economice din Moldova și a Universității de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere";

2018 –prezent - Prorector pentru activitatea didactică și calitatea studiilor, *USPEE, "Constantin Stere";*

EDUCAȚIE ȘI FORMARE _____ ☐

1980-1985 – studii superioare, *Facultatea de Istorie, Universitatea de Stat din Moldova;*

1996-1999 – studii de licență, *Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova*;
 1999-2000 - studii de masterat, *Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova*;
 2000-2003 – studii doctorat, *Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova*;
 2016 - Cursul de formare continuă „Managementul bun – pregătire pentru rolul de lider din cadrul proiectului „Gestiunea bună, baza unei bune educații”, program cofinanțat în cadrul programului de colaborare poloneză în vederea dezvoltării al *Ministerului de Afaceri Externe din Polonia*;
 2017 - Cursul de formare continuă „Managementul bun – pregătire pentru rolul de formator din cadrul proiectului „Gestiunea bună, baza unei bune educații”.

DOMENIUL DE ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ _____ ☐

12.00.01- Studiarea fenomenului statal și a instituțiilor juridice românești, în special a instituțiilor politico - juridice românești moderne ca: Adunările obștești ordinare, Adunările obștești Extraordinare, Sfatul Administrativ, Instituția domniei, Consiliul Suprem al Basarabiei, dreptul penal și de procedură, organizarea judecătorească în Moldova și Basarabia în sec. al XIX-lea, analiza izvoarelor dreptului în perioada de tranziție de la evul mediu la perioada modernă etc.

DISCIPLINELE PREDATE _____ ☐

- Istoria dreptului românesc;
- Istoria universală a statului și dreptului;
- Dreptul comparat;
- Mari sisteme de drept.

DATE STATISTICE PRIVIND NUMĂRUL TOTAL DE PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE ȘI METODICO-DIDACTICE _____ ☐

Numărul total de lucrări: 50

Inclusiv în ultimii 5 ani:

- Manuale – 3
- Articole – 15

PARTICIPĂRI LA FORURI ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (în ultimii 10 ani) _____ ☐

- Conferința internațională „Evoluția constituționalismului în Republica Moldova”, Chișinău, 8 mai 2012;
- Conferința internațională ”Basarabia după 200 de ani” Iasi, România , 12 mai 2012;
- Conferința internațională organizată de Universitatea națională din Harcov, de Uniunea Internațională a Juriștilor cu tema „Apărarea proprietății intelectuale: experiență și probleme”, or. Haricov, Republica Ucraina, 20-22 iunie 2012;
- Conferință internațională a Academiei Central Europene , 22 -23 iunie 2012, USPEE, Chișinău, Republica Moldova;
- Seminarul științifico-practic „Medierea ”. Minsk, Republica Belarusa, 1-3 octombrie 2012;
- Sesiunea Academiei Central Europene, Suceava, 12 octombrie 2012;
- Conferința internațională „Legislația privind apărarea dreptului de antreprenor și aplicarea ei în practică”, Irkutsc, Republica Federativă Rusă, 22-27 iunie 2013;
- Conferința internațională «Актуальные проблемы защиты предпринимательства:

объединение судебных систем (реальность и перспективы), банкротство (правоприменительная практика)», or.Samara, 16-17 mai, 2014;

- Seminarul internațional „Актуальные проблемы защиты предпринимательства. ”, or.Caliningrad, 24-27 august, 2014;
- Conferința XVIII a juriștilor Școlii dreptului natural „Dreptul și autonomia persoanei”, 12-17 decembrie 2015, Belgrad, Serbia;
- Conferința internațională ”Activitatea asistenților sociali : aspecte teoretice și practice”, Kiev, Universitatea Națională ”Kievo-Moghileanska Academia”, 6 februarie 2018;
- Conferința Internațională Centenarul Unirii Basarabiei cu România, Chișinău, 26-27 martie 2018;
- Conferința internațională ” Interdisciplinary Aspects of Contemporary Higher Education”, Chișinău, 10 mai 2018;
- Conferința Internațională de eLearning MoodleMoot Moldova 2018, 23-25 mai 2018;
- IV Международная конференция «ЗА РАВНОВЕСИЕ МИРА»
28 - 31 января 2019 года, Дворец съездов, Гавана, Куба.

PUBLICAȚII DE REFERINȚĂ _____ □

Monografii:

- *Evoluția dreptului public pe teritoriul dintre Prut și Nistru în prima jumătate a secolului al XIX-lea.* Chișinău, Știința, 2003.-172 p. (coautor E. Aramă).

Tratate:

- G.Avornic, Ioan Humă, R.Grecu, D.Postovan, V. Coptileț, C.Bragoi, M.Domente. *Tratat de teoria generală a dreptului.* V.I, Iași, 2015, 403 p., ISBN 978-973-116-442-7;
- G.Avornic, Ioan Humă, R.Grecu, D.Postovan, V. Coptileț, C.Bragoi, M.Domente. *Tratat de teoria generală a dreptului.* V.II, Iași, 2016, 566 p., ISBN 978-973-116-442-5.

Manuale:

- *Istoria dreptului românesc.* (Perioada antică, medie și modernă), Chișinău, Editura CEP, 2012;
- *Istoria dreptului românesc.* Chișinău, Editura Tipografia Centrală, 2012 (coautor E. Aramă);
- *Istoria dreptului românesc.* Ediție revăzută și adăugată, Chișinău, 2015.

ARTICOLE ÎN REVISTE DE SPECIALITATE _____ □

- *Din istoria organizării judecătorești în Basarabia: judecătoriile de voloste.* În: *Analele științifice. Științe juridice.* Facultatea de Drept. Sesiune nouă, nr.8, Chișinău, 2005, p.12-14
- *Secvențe istorice asupra instituției notariatului în Basarabia sub ocupație țaristă.* . În: *Analele științifice ale Universității de Stat din Moldova.* Ediție jubiliară. Seria „Științe socioumanistice”, vol.I, Chișinău, 2006, p.19-23;
- *Elaborarea Regulamentelor Organice în contextul mișcării social-politice din Principatele Române.* În: *Revistă de studii și cercetări juridice*, nr.3-4, 2007, Chișinău, p.32-40;
- *Principii de organizare constituțională în proiectul de Constituție al cărvunarilor.* În: *Analele USPEE*, nr.1, 2013;
- *Modernizarea justiției în Principatul Moldovei în baza Regulamentului Organic.* În: *A XVIII-a Conferință științifică anuală cu participare internațională „Tradiție și reformă în dreptul românesc”* Universitatea Petre Andrei din Iași, Iași, 2008, tomul XIV, p.422-436;

- *Exercitarea justiției în Basarabia și în Principatul Moldova (Așezământul înființării oblatei Basarabia din 1818 și Regulamentul Organic: specte comparate*. În: *Lucrările Conferinței Internaționale "Basarabia după 200 de ani"* Iasi, 12 mai 2012. Iași: Institutul European, 2012. Iasi, 200 de ani de la anexarea Basarabiei, mai 2012, p.269-285;
- *The impact on judicial system in Basarabia in 1812*. În: *Buletinul Academiei Central Europene de Științe, Litere și arte*, nr.5, 2013, p. 182-192 (coautor Gh.Avornic);
- *Organizarea judecătorească în Basarabia după unirea din 1918*. În: *The 37 Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences*. June 04-09 2013. Proceedings. p. 59-61(coautor E.Aramă);
- *Funcționalitatea sistemului juridic și încercările de valorificare a comunicării*. În: *The 37 Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences*. June 04-09 2013. Proceedings. p. 62-65 (coautor E.Aramă);
- *Drepturi și libertăți ale omului în proiectul de Constituție al cărvunurilor*. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale cu genericul: „Interacțiunea dreptului intern cu dreptul internațional: provocări și soluții”* (Palatul Republicii, 14 noiembrie 2014). Manifestare dedicată aniversării a 70 de ani ai dlui profesor universitar Nicolae Osmochescu, V.I, Chișinău, 2015, ISBN 978-9975-53-564-9, p.93-98 (coautor Vugar Novruzov);
- *Contribuția lui Constantin Stere la modernizarea instituțiilor naționale: anteproiect de constituție*. În: *Revista națională de drept*, Nr. 6, 2015,p.11-12, 65 (coautor R.Grecu);
- Валентина КОПТИЛЕЦ, кандидат юридических наук, доцент, USPEE «С. Stere», Оксана МАЛЯРЧУК, докторант USPEE «С. Stere» *Единство и разделение властей в странах содружества независимых государств: общее и особенное* //Revista națională de drept, nr. 7-9, 2018;
- Валентина КОПТИЛЕЦ, кандидат юридических наук, доцент, USPEE "Константин Стере", Наталия ШЕЛЕНГА, докторант USPEE "Константин Стере" *Социальные и экономические права в правовом статусе личности: проблемы определения и соотношения.*// Revista națională de drept, nr.7-9, 2018.

PARTICIPĂRI LA PROIECTE DE CERCETARE-DEZVOLTARE, INOVARE ȘI TRANSFER TEHNOLOGIC, MOBILITĂȚI _____ ☐

- Proiectul Fondului Națiunilor Unite pentru Democrație prin intermediul Fundației Est-Europene, – *Tinerii promotori ai educației fără corupție*, 2014-2015;
- Proiectul „*Gestiunea bună, baza unei bune educații*”, program cofinanțat în cadrul programului de colaborare poloneză în vederea dezvoltării al Ministerului de afaceri Externe din Polonia, octombrie 2016;
- Proiectul „*Gestiunea bună, baza unei bune educații*”, Managementul bun- pregătire pentru rolul de formator, organizat de către Centrul de dezvoltare a Educației, 28 09.2017- 03.10.17, Varșovia, Polonia;
- Proiectul *Ton Basilicon, Biblia –Basilicon. Libri LX, Tomus I-VII*, 2017-2018;
- Proiectul „*Gestiunea bună, baza unei bune educații*”, Managementul bun- pregătire pentru rolul de lider, organizat de catre Centru de Dezvoltare a Educației din Republica Polonă și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, 27.11.2017-02.12.2017, Chișinău;
- Proiectul Erasmus+, +2016-1-ES01-KA107-024703, mobilitate academică, Universitatea Publică din Navara, Spania 06.10.2017-04.12.2017;
- Proiectul Erasmus+, „*Erasmus+ în învățământul superior: un pas dincolo de mobilitate*”, Bucuresti, 10-12 octombrie 2018;

- Proiectul Erasmus+, 1st International Week at “Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu Workshop: *Good practices for internationalization of higher education*, 19-23 noiembrie 2018;
- Proiectul Joint Operational Programme Romania–Republic of Moldova 2014- 2020/
Project Registration number:[2SOFT/1.1/143]/ Project title: *Centre for Psychological Counselling and Prevention of Youth Delinquency*.

PARTICIPĂRI ÎN ACTIVITĂȚI DE EXPERTIZĂ, CONSULTANȚĂ, ACTIVITĂȚI EDITORIALE _____ ☐

- Membrul al Seminarului Științific de Profil Interuniversitar la specialitatea 12 00 01;
- Secretar științific al Consiliului Științific la specialitatea 12 00 01;
- Referent oficial pentru susținerea tezelor de doctor;
- Conducător științific la tezele de doctor, master, licență;
- Președintele examenului de masterat, ULIM, 2018, 2019;
- Președinte examenului de masterat, Universitatea din Comrat, 2019;
- Membrul bordului editorial al revistei internaționale ECOFORUM;
- Membrul bordului editorial al revistei Analele științifice ale USPEE;
- Membrul bordului editorial al Revistei Naționale de Drept;
- Membrul bordului editorial al Revistei de studii integrate, USPEE;
- Membru Consiliului Administrativ al Uniunii Juriștilor;
- Membru Comisiei de Revizie a Uniunii Internaționale a Juriștilor;
- Membru al Colegiului pentru Selecție și Cariera Judecătorilor (2013-2016);
- Membru al Consiliul Național pentru Cercetarea Universitară (2015) ;
- Membru al Comitetului republican pentru organizarea Olimpiadei naționale de drept ;
- Expert evaluator al programelor de studii superioare de licență 812.1 Tirism, 24-29 martie 2017;
- Președintele Comisiei de evaluare externă a ANACEC
la Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării a programelor de studii superioare de licență, 18-19 aprilie 2018, 16-18 mai 2018, 23 mai 2018.

PREMII , MENȚIUNI, DISTINCȚII ȘI TITLURI ONORIFICE _____ ☐

- titlul „Om emerit” (2010);
- diploma Guvernului (2017);
- diploma de onoare de gradul I, Ministerului Educației (2017)
- diploma Ministerului Educației (2016);
- diplomă de onoare, Ministerul Justiției (2012);
- diploma Ministerului Educației (2012);
- diploma USM, (2011);
- diploma Guvernului (2009);
- medalia „ 60 ani ai USM” (2006).

LIMBI STRĂINE CUNOSCUTE _____ ☐

Autoevaluare

Nivel european (*)

Limbi străine cunoscute	Înțelegere		Vorbire		Scriere
	<i>Ascultare</i>	<i>Citire</i>	<i>Participare la conversație</i>	<i>Discurs oral</i>	<i>Exprimare scrisă</i>
Limba rusă	Utilizator experimentat	Utilizator experimentat	Nivel mediu	Nivel mediu	Nivel mediu
Limba engleză	Nivel începător	Nivel începător	Nivel începător	Nivel începător	Nivel începător

COMPETENȚE ȘI ABILITĂȚI SOCIALE _____ □

- Spirit de echipă;
- Abilități de comunicare;
- Onestitate, confidențialitate, altruism;
- Capacitate de adaptare rapidă la un mediu nou de lucru sau de viață;
- Punctualitatea, corectitudinea, exigența, conștiințiozitatea față de obligațiile de serviciu și cele obștești;
- Aptitudini manageriale (capacitatea de a conduce; capacitatea de organizare a conferințelor științifice; însurire individuală care condiționează îndeplinirea în formă bună a unei anumite activități) etc;
- Aptitudini profesionale (predarea disciplinelor juridice - istoria dreptului, dreptul comparat, mari sisteme de drept, doctrine politice și de drept);
- Capacitate de analiză și sinteză;
- Capacitate de abordări multi și interdisciplinare.

COMPETENȚE ȘI APTITUDINI TEHNICE COMPETENȚE ȘI APTITUDINI DE UTILIZARE A CALCULATORULUI _____ □

Utilizator experimentat cu majoritatea programelor Microsoft Office MS-Office 97/2003/XP/2007 - Word TM, Excel TM and PowerPoint TM, Windows 95/98/XP/Vista; Internet Explorer, Firefox, photo editing and audio-video software – Adobe Photoshop).

14.02.20

Parlamentul Republicii Moldova
Comisia juridică, numiri și imunități

Scrisoare de motivare
pentru obținerea statutului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Vă transmit aceasta scrisoare ca urmare a anunțului transmis de către Comisia juridică, numiri și imunități și a anunțului publicat pe site-ul parlament.md.

Îmi manifest interesul pentru aceasta poziție deoarece consider ca studiile și experiența anterioară au contribuit major la dezvoltarea mea profesională în domeniul pregătirii cadrelor juridice. (În CV-ul atașat am detaliat principalele rezultate obținute de-a lungul carierei mele).

Din 1996 activez în învățământul superior în calitate de metodist superior, lector, conferențiar universitar, astfel am o experiență didactico-științifică totală de peste 24 de ani.

De rând cu activitatea didactico-științifică pe parcursul carierei mele am îndeplinit mai multe funcții manageriale: șef de secție la Colegiul de Telecomunicații, prodecan al Facultății Drept, USM, director al Școlii doctorale în Drept, Științe Politice și Administrative a Consorțiului Universitar ASEM-USPEE, director al Centrului de formare continuă al USPEE.

Pe parcursul anilor 2013-2016 am participat în calitate de membru al Colegiului pentru Selecție și Cariera Judecătorilor. În prezent dețin funcția de prorector pentru activitatea didactică și calitatea studiilor al USPEE.

Sunt mai multe motive care au determinat intenția mea de a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea Parlamentului.

Consider că, rolul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii, acela de garant al independenței justiției, esențial într-un stat de drept, presupune că toate acțiunile fiecărui membru al Consiliului, trebuie subsumate scopului de asigurare a unei bune funcționări a sistemului judiciar în ansamblul său, de apărare a judecătorilor de orice atac venit din exteriorul profesiei, de identificare și gestionare onestă a vulnerabilităților interne, de respectare și îmbunătățire permanentă a statutului judecătorului.

Documentându-mă asupra modului de organizare și funcționare, cât și de activitatea acestuia la propriu, consider că experiența mea profesională de profesor de drept titular, activitatea mea în calitate de membru al Colegiului pentru Selecție și Cariera Judecătorilor, aptitudinile foarte bune de comunicare, dinamica, gradul de responsabilitate, de implicare, buna-credință, onestitatea îmi permit accederea la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

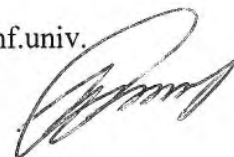
Astfel, îmi doresc să mi se ofere șansa de a contribui decisiv, ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, la asigurarea unei bune funcționări a sistemului judiciar, la conturarea unui cadru propice desfășurării activității judiciare în parametri optimi, de către judecători cu adevărat independenți și care se supun numai legii, al cărui statut trebuie să impună respect din toate perspectivele posibile.

Îmi asum responsabilitatea să-mi fac datoria atât față de cadrul judecătoresc, cât și față de societate, să dau dovadă de verticalitate și onestitate în decursul activității desfășurate, și de om de acțiune în situații-limită, pentru a îndeplini efectiv sarcinile și scopurile asumate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Sper ca cele prezentate să vă atragă atenția asupra persoanei mele și sper că veți considera motivația și calificarea mea oportune pentru selectarea candidaturii mele în Consiliul Superior al Magistraturii.

Cu deosebita considerație, Valentina Coptileț, dr., conf.univ.

18.02.2020

PROIECT
privind principalele obiective urmărite în cazul alegerii în calitate de membru al
Consiliului Superior al Magistraturii

I. Considerații generale

Conform art. 123 din Constituția Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică.

Potrivit art. 1 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19.07.1996, organul de autoadministrare judecătorească este Consiliul Superior al Magistraturii.

Deci, din dispozițiile citate mai sus reiese dublul rol al Consiliului Superior al Magistraturii, ca organ de autoadministrare judecătorească, și anume rolul de garant al independenței justiției, cât și cel de administrator al sistemului judecătoresc din Republica Moldova.

Întru realizarea acestor scopuri legea conferă instituției o serie întreagă de atribuții, care prin exercitarea cu bună-credință, fără a garanta atingerea finalității pentru care sunt consacrate, sunt de natură a conduce în mod cert la asigurarea unui cadru în care justiția, ca serviciu public aflat în slujba societății, să fie ferită de ingerințele de orice fel.

Cu toate acestea, consacrarea legislativă a atribuțiilor menționate, nu este suficientă prin ea însăși să conducă la garantarea independenței justiției, componenta umană a Consiliului Superior al Magistraturii având o importanță deosebită în asigurarea condițiilor necesare pentru ca cei care compun sistemul justiției să beneficieze de o reală independență din toate punctele de vedere.

Prevederile art. 3 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19.07.1996 stabilesc componența Consiliului Superior al Magistraturii, acesta fiind constituit din 15 membri.

Astfel, potrivit alin. (2) al articolului enunțat, în componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General care sunt membri de drept.

Prin urmare, membrilor Consiliului, în calitate de exponenți ai categoriei socio-profesionale, având în vedere faptul că aceștia sunt informatizați și trebuie să cunoască starea sistemului judecătoresc, le revine misiunea decisivă în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate sa de organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și care este garantul independenței autorității judecătorești, de a realiza acest deziderat. Or, configurarea

Consiliului Superior al Magistraturii în format colegial, cu reprezentanții nominalizați, este de natură să creeze premisele consolidării sistemului judiciar.

Acest sistem este într-o continuă evoluție, inerentă în raport de cea socială în general, fapt ce impune flexibilitate la nevoile justițiabilului și la cele ale persoanelor ce înfăptuiesc justiția.

Participarea la concursul pentru suplinirea funcțiilor de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în ceea ce mă privește, reprezintă o dublă provocare. Dobândirea încrederii necesare pentru accederea în această demnitate este fără îndoială o provocare importantă. Însă cea mai mare provocare, în măsura în care cea dintâi ar fi îndeplinită, o reprezintă realizarea obiectivelor pe care le voi prezenta mai jos.

Singura cale, prin care încrederea acordată pentru suplinirea funcției de membru al Consiliului Superior al Magistraturii ar fi răsplătită, este îndeplinirea acestor propuneri, precum și îndeplinirea atribuțiilor ce sunt conferite de lege membrilor Consiliului Superior al Magistraturii cu cinste, onoare și corectitudine, în deplină colaborare cu ceilalți membrii ai instituției aleși, desemnați sau de drept.

Atribuțiile esențiale ale Consiliului Superior al Magistraturii, astfel cum sunt ele reglementate de lege, vizează trei direcții principale: independența puterii judecătorești, cariera magistraților, organizarea și funcționarea instanțelor, astfel încât obiectivele propuse vor fi structurate în funcție de aceste planuri esențiale. De asemenea, nu trebuie omisă nici sfera responsabilităților Consiliului atât pe plan intern, cât și plan extern și, în niciun caz, legătura permanentă a unui membru al Consiliului Superior al Magistraturii cu corpul judiciar întrucât întreaga activitate trebuie subsumată interesului superior al acestuia.

Obiectivele pe care mi le asum sunt schițate din perspectiva restabilirii încrederii în Consiliu, având în vedere criza de care a fost afectată activitatea Consiliului în ultima perioadă, scop în care consider că atribuțiile prevăzute de lege și regulamente trebuie îndeplinite pornind de la trei principii de bază care guvernează, de altfel, activitatea atât a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, cât și a fiecărui judecător în parte: buna-credință, responsabilitate, integritate.

II. Independența judecătorilor

Pentru o dezvoltare viabilă a unei societăți, existența unui sistem judiciar performant, apt să soluționeze într-un mod prompt și echitabil litigiile existente între persoanele fizice sau/și juridice este o necesitate inevitabilă și esențială. Însă acest sistem nu poate funcționa într-un mod eficient în condițiile în care societatea nu garantează toate elementele necesare pentru existența unei reale independențe a membrilor sistemului judiciar. Aici, se are în vedere crearea unor condiții sigure pentru ca judecătorii să nu fie expuși presiunilor de orice fel, presiuni care ar afecta imparțialitatea acestora și care ar putea conduce la soluționarea cauzelor în alt mod decât cel care conduce la aflarea adevărului și care este în conformitate cu legea. De alt fel, în conceptul lui Aristotel justiția este „conformitatea cu legea”.

În apărarea independenței judecătorilor și implicit a sistemului judiciar, rolul Consiliului Superior al Magistraturii este primordial, acesta fiind singurul organism care se poate legitima în fața societății. Consiliul este, în esență, punctul de legătură între magistrați și societate la nivel național, fără a se reduce importanța fiecăruia dintre membrii corpului profesional din acest punct de vedere. Deci, rolul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu Legea Fundamentală, este acela de a garanta independența justiției.

Independența puterii judecătorești trebuie văzută în dubla sa semnificație: independența individuală a fiecărui judecător și independența întregului sistem judecătoresc, existând, în continuare, mai ales într-o țară ce se află în continuă tranziție și în lentă așezare a principiilor democrației autentice ca Republica Moldova, multiple amenințări la adresa fiecărei componente a acestei noțiuni.

Conduita magistratului, atât în timpul exercitării atribuțiilor ce îi sunt conferite de lege, cât și în momentele în care acesta se află în spațiul său privat, este în mod cert cel mai important mijloc prin care se comunică cu societatea, dar concentrarea punctelor de vedere individuale ale cetățenilor în direcția unei percepții pozitive asupra sistemului judiciar este fără îndoială o obligație a Consiliului Superior al Magistraturii, obligație care în opinia mea trebuie îndeplinită eficient.

- Aferență factorilor ce determină independența judecătorului în ansamblul lor, este în viziunea mea și independența financiară a sistemului judecătoresc, precum și a fiecărui magistrat în parte, care după mine reprezintă o garanție fundamentală.

Consider că, la ziua de azi, se iscă o problemă reală la acest capitol: independența materială a judecătorului. Cel mai exigent statut din perspectiva raportului între responsabilitatea muncii și interdicției/incompatibilități se regăsește, dintre toate profesiile existente, în cazul judecătorului. Cu toate acestea, salarizarea judecătorului a devenit subiect de discuții populiste de natură politică, inducând în spațiul public ideea de „*nemeritar*”, de „*exagerat*”, cu epitete puse absolut injust, vădit incorecte, idei preluate consecvent de unele instituții media.

Teama de acutizare a mesajelor de acest tip în spațiul public a determinat o inhibiție dăunătoare sistemului chiar reprezentanților săi: aceea de a nu vorbi despre indemnizații, de a nu întreprinde nimic pentru a asigura, pe de-o parte predictibilitate și stabilitate financiară fiecărui judecător, iar pe de altă parte independență financiară a sistemului instanțelor în ansamblul său.

Da, sunt cunoscute constrângerile bugetare, nivelul de trai general în Republica Moldova, însă nu putem să nu constatăm că nemulțumirea publică legată de cuantumul veniturilor este dirijată intenționat numai spre segmentul „justiției”, deși, în realitate responsabilitatea judecătorului, modalitățile de promovare, restricțiile și răspunderea lui sunt cu totul specifice și enorme în raport cu alte profesii din sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Un membru al Consiliului Superior al Magistraturii, cât și Consiliul însuși trebuie să înțeleagă pe deplin gradul de frustrare acumulat în sistem pe această temă și să își asume inițierea unei sesizări în privința unui proiect legislativ care să răspundă

obiectiv acestor cerințe normale, să găsească modalitatea și criteriile de optimizare a situației create.

Sunt de părere că, totuși, salarizarea și drepturile judecătorilor trebuie să fie reglementate prin lege specială. Din nefericire, nu a existat voință politică în acest sens, legiuitorul în cele din urmă optând pentru o lege comună de salarizare.

Din nefericire, lipsa de perseverență a Consiliului a contribuit la menținerea salarizării judecătorilor într-o anexă din legea unică de salarizare, cu tot cu discriminările astfel create, judecătorii nebeneficiind de o reprezentare corespunzătoare a intereselor lor.

Totodată, consider că trebuie revăzute criteriile de salarizare ale judecătorului de judecătorie, dat fiind faptul că acesta a devenit ocupantul unei trepte inferioare în sistemul judiciar, în sens larg, din punct de vedere al salarizării, deși toate rapoartele oficiale îi recunosc ca cea mai severă încărcătură a muncii.

În plus, cred că un membru al Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să explice în mod ferm specificul muncii unui judecător, ce presupune ea, care sunt condițiile de muncă ale unui judecător, care sunt atribuțiile și restricțiile a unei atare profesie, responsabilitățile și răspunderea, fără false menajamente. El trebuie să transmită datele pe care le deține sau le primește de la corpul judecătoresc, pentru a nu alimenta o stare de temere și trebuie să solicite sprijinul întregului corp al judecătorilor în vederea recunoașterii importanței sale în stat și din perspectiva salarizării.

În același timp, trebuie să fie convingător explicând factorilor decidenți că perpetuarea discuțiilor referitoare la salarizarea magistraților în sens larg creează nesiguranță în sistem, fapt care poate afecta chiar calitatea actului de justiție și, astfel, gradul de satisfacție a justițiabilului de bună-credință.

- În apărarea independenței magistraților și implicit a sistemului judiciar, consider că Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să acorde o importanță sporită comunicării prin intermediul mass-media, pentru ca prin intermediul acesteia activitatea justiției să fie corect și prompt prezentată societății.

Nu este necesară prezentarea unei imagini superficiale, în care să se reliefeze doar elementele pozitive din activitatea sistemului, ci se impune prezentarea atât a realizărilor, cât și a nerealizărilor.

După cum afirmă Ion Cristofor, poet, critic literar, *o presă prea liberă te poate presa și strivi cu totul*. De aceea, este important, din punctul meu de vedere, ca relațiile dintre mass-media și puterea judecătorească să corespundă cerințelor și standardelor unei societăți aflate în proces de reformare. Atât presa, cât și justiția sunt menite să contribuie la menținerea democrației, ambele având un rol educativ și preventiv.

Odată ce puterea judecătorească are responsabilitatea de a asigura încrederea publicului în sistemul judecătoresc, presa, la rândul ei, reprezintă vocea publicului, dar, în același timp, puterea mass-mediei constă în faptul că ea este formatoare de opinie. Ea creează și modifică opinia maselor. De aceea, ca și în cazul magistraților,

se cere obiectivitate. Probitatea personală și profesională a lucrătorilor din presa scrisă și audiovizuală trebuie să fie, cel puțin, egală cu cea a magistraților care împart dreptatea.

Respectiv, este necesară o realizare mai bună sau o comunicare mai bună cu presa, or, mass-media nu este un oponent pentru sistemul judecătoresc, ci, dimpotrivă, este un partener, dar acest parteneriat trebuie să fie unul corect la maximum.

Îmbunătățirea acestui aspect din activitatea Consiliului Superior al Magistraturii se poate realiza în primul rând prin pregătirea și încadrarea unor specialiști ai comunicării în funcțiile cheie din acest punct de vedere din cadrul instituției, biroul de informare publică și relații cu mass-media.

Inițierea și menținerea unui dialog deschis cu toate mijloacele mass-media, fără discriminări și fără păreri preconcepute poate contribui la îmbunătățirea percepției publice despre starea reală de lucruri din sistemul judecătoresc. Un echilibru din perspectiva comunicării externe mi-l asum ca obiectiv permanent și, în acest context, reacția publică oportună poate conduce la o apărare corespunzătoare a independenței sistemului.

- Întărirea statutului magistratului și consolidarea independenței acestuia, or, statutul judecătorilor trebuie să corespundă standardelor esențiale ale acestei profesii, iar cum puterea judecătorească este una dintre cele trei forțe recunoscute de Constituția Republicii Moldova ca asigurând echilibrul puterilor legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale, înseamnă că magistrații nu trebuie să fie plasați pe poziții de inferioritate în raport de celelalte două puteri.

În această ordine de idei, Consiliul Superior al Magistraturii, ca să-și îndeplinească întocmai menirea constituțională, trebuie să aibă o funcționare corespunzătoare, deciziile, hotărârile pe care acesta le adoptă în virtutea legii, trebuie să fie propte, corecte, justificate, transparente și previzibile.

Ca măsuri concrete, consider că este de datoria fiecărui membru al Consiliului Superior al Magistraturii să reacționeze public, de îndată, față de orice atitudine de natură a afecta independența justiției.

Caracterul colegial al Consiliului nu semnifică pierderea legitimității sau a individualității niciunui membru. Un membru al Consiliului Superior al Magistraturii nu este doar titularul unui vot, ci este un exponent al sistemului, fiind, astfel, de datoria lui să îl apere.

Consider că un membru al Consiliului nu poate rămâne pasiv în fața unor atacuri în condițiile evidente ale lipsei de eficiență a procedurii apărării independenței sistemului, procedură care implică în mod suplimentar și o analiză din partea Inspecției Judiciare, deși uneori, mai ales în cazul declarațiilor politice, lucrurile sunt clare, iar procedura aplicabilă nu face altceva decât să întârzie o poziție previzibilă.

III. Organizarea și funcționarea sistemului judiciar

Consiliul Superior al Magistraturii prin lege îi sunt conferite atribuții deosebit de importante cu privire la organizarea și funcționarea sistemului judiciar, prin exercitarea corespunzătoare a acestora fiind realizate condițiile necesare pentru ca întregul sistem judiciar să aibă o funcționare mai bună, eforturile magistraților care îl compun fiind posibil să fie diminuate prin adoptarea unor măsuri corespunzătoare.

- La momentul actual, justiția se confruntă cu supraîncărcarea activității la nivelul judecătoriilor, curților de apel, fiind necesară o echilibrare a activității în acest sens. Acest fapt se datorează atât volumului mare de cauze parvenite în instanțele judecătorești, cât și lipsei de personal ca: grefieri, asistenți judiciari etc.

Soluționarea crizei existente în momentul de față din punct de vedere al personalului presupune fără îndoială existența unei strategii bine chibzuite (la nivel de salarii, condiții de muncă ș. a.) pentru motivarea personalului de a ocupa funcțiile menționate. Deci, optez pentru elaborarea și aprobarea cadrului legal privind majorarea substanțială a salariilor actorilor din sectorul justiției.

- La 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare noul Cod administrativ. Actul normativ reglementează procedura contenciosului administrativ, atribuind judecătorului un rol activ în soluționarea litigiilor de acest gen.

Luând în considerație practica anevoioasă de implementare a acestor prevederi, există opinia că aceste prevederi sunt premature și urmează a fi revăzute, or, există riscul ca activitatea judecătorească să fie perturbată semnificativ și ca să se creeze niște practici tendențioase birocratice legate de niște formalități nejustificate, având în vedere faptul că la crearea colegiile specializate conform noilor prevederi, în cadrul instanțelor de judecată, a fost generată creșterea volumului de lucru pentru unii judecători și redus volumul de lucru în raport cu alții, astfel, fiind necesară asigurarea unei activități chibzuite și eficiente a instanțelor de judecată, cât și de interesul justițiabilului de a dispune de dreptul la un act de justiție efectiv și justificat.

Din perspectiva acestui plan, apreciez că, în prezent, sistemul se confruntă cu dezechilibre semnificative sub aspectul volumului de muncă pe instanță, dar și în cadrul aceleiași instanțe și se necesită a se lua măsuri chibzuite pentru a se echilibra situația creată, deci fiind necesară o optimizare a lucrului judecătorului în acest sens.

- În viziunea mea, situația actuală din perspectiva carierei magistratului este una anevoioasă. Aici, pot aminti despre modificarea repetată a regulilor prin permiterea accesului în profesie pe bază de interviu, continuând cu promovarea bazată pe concursuri, care par mai degrabă episoade de tip loterie și despre care se creează senzația că mai degrabă umilesc magistrații, în loc să reprezinte veritabile oportunități de verificare reală a competențelor lor profesionale și de progres pe același plan și terminând cu lipsa de consecvență în aprecierea criteriilor referitoare la transfer, detașare și delegare în funcții de execuție la instanțe, toate acestea demonstrează o lipsă de evoluție în sistem, alimentată de activitatea actualului Consiliu și o îndepărtare de principiul meritocrației (în funcție de talent, merit, competență,

inteligentă, motivație și efort), care ne dorim cu toții să guverneze întreaga carieră a judecătorilor.

Obiectivul principal din perspectiva carierei judecătorului pe care mi-l asum este respectarea reală a **principiului meritocrației** pe parcursul întregii cariere a judecătorului, a cărui menire este și trebuie să rămână îndeplinirea actului de justiție.

- Un alt obiectiv asumat se referă la detașarea judecătorilor în alte funcții decât cele de judecător. Consider că detașarea judecătorilor în alte funcții decât cele de judecător trebuie dispusă doar în cazuri excepționale și doar acolo unde experiența judecătorului se impune cu necesitate absolută. Aparatul propriu al Consiliului Superior al Magistraturii, al Institutului Național al Justiției trebuie format dintr-un corp de funcționari publici competenți și formați pe specificul sistemului judiciar și numai acolo unde se impune cu necesitate experiența unui judecător, detașarea să fie dispusă.

- Disfuncțiile actuale din perspectiva procedurii de numire în funcții de conducere se traduc, din punctul meu de vedere, în lipsa de consonanță a naturii examenului/concursului cu specificul fiecărui grad de jurisdicție, în lipsa unui acord de principiu având forța juridică a unui aviz consultativ din partea colectivului pentru ocuparea funcțiilor de președinte și vicepreședinte al instanțelor judecătorești.

Consider oportună introducerea avizului consultativ al adunării generale sau al colegiului de conducere, motivat de un judecător anume desemnat în aceeași ședință, după depunerea proiectului privind exercitarea atribuțiilor manageriale de către candidații la funcția de președinte/vicepreședinte al instanței, pentru a se putea observa gradul de deschidere al întregului colectiv noilor propuneri de organizare și a se evita conflictele în cadrul instanței.

- Un alt obiectiv ține de calitatea actului judiciar, or, calitatea acestuia și nici eficiența unei instanțe sau a unui sistem de instanțe nu se poate măsura în patru culori și indicatori rigizi. Din nefericire, în ultimul timp se sacrifică ideea de calitate în beneficiul cantității, se pune preț pe celeritate în dauna analizei temeinice. Judecătorii nu trebuie să acționeze sub presiunea unor indicatori de eficiență nerealiști.

Un act de justiție de calitate presupune realizarea unui echilibru între, pe de-o parte, temeinicia analizei, administrarea probelor necesare, motivarea corespunzătoare a soluției și, pe de altă parte, ideea de celeritate întrucât toate sunt componente și garanții deopotrivă de însemnate ale dreptului de acces la o instanță.

De aceea consider necesar de a se impune ajustarea valorică în termeni realiști a indicatorilor de eficiență. Indicatorii de eficiență trebuie să corespundă realităților existente la nivelul sistemului și să înlăture aspecte aberante, cunoscută fiind situația instanțelor cu stoc redus de dosare care, deși ele sunt foarte eficiente în înțelesul comun al termenului, sunt doar eficiente sau satisfăcătoare în paradigma restrictivă a indicatorilor de performanță.

IV. Funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii

Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii este stabilit expres prin lege și cred că nu e cazul să repet criteriile de organizare și funcționare a acestuia. Însă consider necesar să menționez faptul că, Consiliul Superior al Magistraturii nu trebuie privit ca un organism izolat, ci ca o parte integrantă a sistemului democratic de instituții fundamentale ale Republicii Moldova.

În rolul său de organ de autoadministrare judecătorească, Consiliul trebuie să colaboreze atât cu entități ale profesiilor din domeniul justiției, cât și cu societatea civilă pentru creșterea încrederii în politicile publice de decurg din competența sa, și nicidecum Consiliul Superior al Magistraturii nu trebuie să devină un instrument de presiune asupra unor judecători și o amenințare la independența lor.

Tot mai des, auzim de la înalte tribune despre o eventuală reformă a sistemului judecătoresc, fiind elaborată și o strategie de reformare a sistemului în acest sens.

În contextul dat, consider că se necesită capacități enorme din partea Consiliului Superior al Magistraturii, contribuind activ la evaluarea deficiențelor, ieșirea cu propuneri privind modificarea cadrului legislativ pentru asigurarea transparenței și eficienței activității acestuia și a organelor sale, în special a Inspecției Judiciare; perfecționarea mecanismului de control al averilor și intereselor, astfel încât să excludă practicile de dobândire a bunurilor la prețuri derizorii sau de la persoane care nu pot justifica proveniența și să asigure verificarea prioritară a declarațiilor cu risc sporit, prin introducerea unui registru automatizat de identificare a riscurilor.

- În viziunea mea, orice reformă trebuie să se facă nu de dragul reformelor, ci să aibă drept scop corectarea și îmbunătățirea adevărată și efectivă a lucrurilor dint-un sistem sau altul, astfel este necesar în primul rând de a se cerceta și analiza situația creată din sistemul judecătoresc din punctul de vedere dacă este necesară o reformare radicală a sistemului sau este totuși nevoie de o cizelare a sistemului întru organizarea și funcționarea efectivă a acestuia.

- Edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului nu este condiționată neapărat de numărul de instanțe care funcționează sau de numărul gradului de ierarhie a acestora (instanță de gradul 1,2,3), ci în mare măsură de aportul și atitudinea fiecăruia: la nivel de stat, politic, judecător, justițiabil etc.

- În contextul reformei, situația creată în sistemul judecătoresc trebuie să fie analizată cu precauție și minuțios, pentru a nu se admite luarea de hotărâri premature și incorecte, or, de-a lungul anilor nu odată au fost implementate reforme, care în cele de urmă s-au soldat cu un insucces total. Situația actuală din sistemul judecătoresc demonstrează acest lucru și faptul dat nu mai trebuie de admis, dacă se urmărește cu adevărat îmbunătățirea actului de justiție și buna funcționare a sistemului judecătoresc.

- Pentru a nu se admite cheltuieli nejustificate, deoarece implementarea oricărei reforme este soldată cu investirea resurselor financiare enorme, deseori chiar și exagerate, iar acest factor nu este mai puțin important în situația anevoioasă prin care trece Republica Moldova la moment, urmează a media cu prudență în situația existentă asupra faptului dacă ar fi oportună păstrarea sistemului judecătoresc existent, dar cu întreprinderea măsurilor necesare pentru excluderea oricărui gen de lacune, în scopul conturării cu prudență a mecanismului cu privire la buna funcționare și organizare a sistemului reieșind din prevederile legale cu privire la competențe etc. (ex.: majorarea numărului de judecători, personal în unele instanțe).

- La elaborarea planului de acțiuni privind reformarea sistemului judecătoresc, în opinia mea este necesară interacțiunea cu judecătorii ce se bucură de o experiență enormă în sistem și menținerea unui dialog cu ei, aceștia fiind profesioniști în tot sensul cuvântului (care activează în sistem și cu cei care nu mai activează), care au dat dovadă de un profesionalism enorm și cunosc din temelie atât plusul, cât și minusul fiecărei reforme a sistemului judecătoresc implementate, precum și consolidarea capacităților și abilităților acestora de planificare strategică a bunei funcționări a sistemului judecătoresc.

- Indiferent de scenariul ales, pentru toți este importantă curățirea sistemului judecătoresc de actorii corupți, incompetenți, incompatibili cu funcția de judecător, dar în același timp se necesită de a se păstra în sistem judecătorii profesioniști, cu experiență, or, printre rândurile acestora sunt foarte mulți judecători cu o experiență imensă, profesioniști, responsabili, care și-au făcut meseria onest și cinstit, acest fapt impunându-se și prin aceea că pentru a îmbunătăți lucrurile din sistemul judecătoresc este necesară păstrarea instituției de mentor, adică reciclarea tinerilor cadre, or, instituția experienței sau a îndrumării experimentate nu a fost anulată de către nimeni, ba dimpotrivă a fost apreciată în toate timpurile, și constituie una din condițiile de bază întru reușirea reformării cu succes a sectorului justiției, rezultatul final conturându-se cu obținerea unei justiții obiective și corecte.

- La implementarea mecanismului pentru buna organizare și funcționare a sistemului judecătoresc este necesar să se țină cont nu în ultimul rând, de interesele justițiabililor, ori pentru ei nu contează spre exemplu: curțile de apel vor fi reorganizate în tribunale sau alte instanțe, pentru ei contează calitatea actului de justiție, iar pentru îmbunătățirea calității acestuia este necesară promovarea culturii juridice, etice și morale a actorilor care activează în sistemul judecătoresc. Or, justiția în sens de dreptate este valoarea cea mai profundă la care oamenii, organizați în societate, au aspirat pe parcursul istoriei, de-a lungul secolelor. Sentimentul de dreptate, aspirația către dreptate sunt niște permanente ale ființei umane și ale societății contemporane.

În final, pornind de la conceptul lui Platon, precum că justiția reprezintă medicina socială, o medicină contra răutății, țin să menționez că am conceput acest proiect pentru a sintetiza ideile esențiale în virtutea cărora am acționat, în care am crezut și cred în continuare că pot avea un impact pozitiv și determinant la atingerea scopului nostru comun de-a spori semnificativ încrederea în justiție.

Periodic apar și noi provocări care așteaptă soluții, însă de o viziune corectă depinde vectorul viitoarelor intervenții în justiție și schimbările care se cer în sistemul judecătoresc, și anume, Consiliului Superior al Magistraturii îi revine obligația de a analiza cauzele insucceselor pe segmentul justiției și de a înainta soluții capabile pentru sectorul justiției.

Eu cred că obiectivele pe care mi le asum se subsumează ideii de normalitate în sistem și de evoluție. Ele vizează aspecte cunoscute sistemului, nu sunt chestiuni irealizabile, ci pe deplin posibile și pot determina noi direcții de acțiune pentru un membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în permanență conectat la realitățile sistemului, așa cum îmi propun să devin cu sprijinul dumneavoastră.

**Doctor în drept,
Conferențiar universitar**

Valentina Coptileț

14 02. 2020

DECLARAȚIE DE AVERE ȘI INTERESE PERSONALE

I. INFORMAȚII GENERALE DESPRE SUBIECTUL DECLARĂRII				
1. Numele, prenumele, patronimicul și numărul de identificare:				
Coptileț Valentina Gheorghe (
2. Domiciliul și numărul de telefon:				
3. Funcția ocupată (organizația publică în care activează, tipul și numărul actului de numire/angajare/eliberare): Prorector pentru activitatea didactică și calitatea studiilor a USPEE "Constantin Stere" din 01.09.2018, ordinul rectorului				
4. Tipul declarației:				
☐ La angajare/numire ☐				
5. Numele, prenumele, patronimicul și numărul de identificare ale soțului/soției sau ale concubinului/concubinei:				
-				
6. Numele, prenumele, patronimicul, anul de naștere și numărul de identificare ale copiilor minori:				
-				
7. Numele, prenumele, patronimicul, anul de naștere și numărul de identificare ale persoanelor aflate la întreținere:				
-				
II. VENITURILE OBTINUTE DE SUBIECTUL DECLARĂRII, DE MEMBRII FAMILIEI LUI ȘI DE CONCUBINUL/CONCUBINA LUI, ATÎT ÎN ȚARĂ CÎT ȘI ÎN STRĂINĂTATE, PE PARCURSUL ANULUI 2019				
Nr. crt.	Cine a realizat venitul	Sursa venitului: (numele/denumirea persoanei fizice/juridice)	Serviciul prestat/obiectul generator de venit	Suma venitului
1. Venitul obținut la locul de muncă de bază				
1.1	Coptileț Valentina	USPEE "Constantin Stere"	salariu	339 157,51 lei
1.2	Coptileț Valentina	UPJ USTS din Moldova	salariu	32 400,00 lei
2. Venitul obținut din activități didactice, științifice și de creație				
2.1	-			
3. Venitul obținut din depuneri la instituțiile financiare				
3.1	-			
4. Venitul obținut din activitatea de reprezentant al statului în societăți comerciale				
4.1	-			
5. Venitul obținut din donații și moșteniri				
5.1	Subiectul declarării			
5.2	Soțul/soția sau concubinul/concubina			

5.3	Copiii minori			
5.4	Persoanele aflate la întreținere			
6. Venitul obținut din înstrăinarea și/sau deținerea valorilor mobiliare și/sau a cotelor-părți în capitalul social al societăților comerciale				
6.1	-			
7. Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile				
7.1	-			
8. Venitul obținut din alte surse legale (pensii, burse, indemnizații, premii, drepturi de proprietate intelectuală etc.)				
8.1	-			

III. BUNURI IMOBILE ÎN ȚARĂ ȘI/SAU ÎN STRĂINĂTATE

A. Terenuri

Numele beneficiarului efectiv	Numărul cadastral/localitatea	Categorie	Modul de dobândire	Anul dobândirii	Suprafața	Cota-parte	Actul care confirmă proveniența bunului	Valoarea bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
Coptileș Valentina		agricol	donatie	2009	0,6965	1,0	Contract de donatie		Coptileș Valentina		
		agricol	donatie	2009	0,1003	1,0	Contract de donatie				
Coptileș Valentina		agricol	donatie	2009	0,8123	1,0	Contract de donatie		Coptileș Valentina		
Coptileș Valentina		agricol	donatie	2009	0,0622	1,0	Contract de donatie				
Coptileș Valentina		agricol	donatie	2009	0,0502	1,0	Contract de donatie				
Coptileș Valentina		agricol	moștenire	2016	0,6925	1,0	Certificat de moștenitor legal	7.999 lei	Coptileș Valentina		
Coptileș Valentina		teren pentru construcții	moștenire	2016	0,1676	1,0	Certificat de moștenitor legal	1 936 lei	Coptileș Valentina		
Coptileș Valentina		teren pentru construcții	donatie	2009	0,1963	1,0	Contract de donatie		Coptileș Valentina		

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Categoria: (1) agricol; (2) forestier; (3) intravilan; (4) extravilan; (5) alte categorii de terenuri aflate în circuitul civil.

Modul de dobândire: (1) proprietate; (2) posesie; (3) alte contracte translativ de posesie și de folosință.

Valoarea bunului: (1) valoarea cadastrală sau (2) valoarea terenului conform documentului care certifică proveniența acestuia, doar în cazul în care terenul nu a fost evaluat de organele cadastrale.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

Subiecții declarării care nu dețin bunurile în proprietate vor indica următoarele informații: localitatea (fără număr

cadastral); categoria bunului; modul de dobândire; anul dobândirii; suprafața și titularul bunului.

B. Clădiri și construcții

Numele beneficiarului efectiv	Adresa/numărul cadastral	Categoria	Modul de dobândire	Anul dobândirii	Suprafața	Cota-parte	Actul care confirmă proveniența bunului	Valoarea bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
Coptileț Valentina	Chișinău, Cosmescu 35	casă de locuit	mostenire	1986	96,9	1,0	testament	670 600	Coptileț Valentina		
Coptileț Valentina	Chișinău, str. Constructo- rilor, 84, ap.38	apartament	mostenire	2016	41.1	1,0	moștenire legală	25 4548 lei	Coptileț Valentina		
Coptileț Valentina	Briceni, s.Caracușeni Vechi	casă de locuit	donatie	2009	71,2	1,0	contract de donatie	42843	Coptileț Valentina		

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Categoria: (1) apartament; (2) casă de locuit; (3) vilă; (4) spațiu comercial sau de producție; (5) garaj; (6) alte bunuri imobile, inclusiv cele nefinalizate.

Modul de dobândire: (1) proprietate; (2) posesie; (3) uzufruct; (4) uz; (5) abitație; (6) alte contracte translativ de posesie și de folosință.

Valoarea bunului: (1) valoarea cadastrală sau (2) valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența acestuia, doar dacă bunul nu a fost evaluat de organele cadastrale

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

Subiecții declarării care nu dețin bunurile în proprietate vor indica următoarele informații: adresa (fără număr cadastral); categoria bunului; modul de dobândire; anul dobândirii; suprafața și titularul bunului.

IV. BUNURI MOBILE ÎN ȚARĂ ȘI SAU ÎN STRĂINĂTATE

A. Autoturisme, camioane, remorci, vehicule motorizate, mașini agricole, mijloace de transport naval/aerian, alte mijloace de transport supuse înmatriculării

Numele beneficiarului efectiv	Tipul/modelul	Anul de fabricație	Locul înregistrării/ număr de înmatriculare	Anul dobândirii	Modul de dobândire	Valoarea bunului conform documentului i care îi certifică proveniența	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
Coptileț Valentina	Autoturism/Toyota CHR	2018	MDA Chișinău/ DPT 312	2018	proprietate	27 000 dolari	Coptileț Valentina		

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Modul de dobândire: (1) proprietate; (2) posesie; (3) alte contracte translativ de posesie și de folosință.

Titularul: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

B. Bunuri sub formă de metale și/sau pietre prețioase, obiecte de artă și de cult, obiecte ce fac parte din patrimoniul cultural național sau universal, a căror valoare unitară depășește suma a 15 salarii medii pe economie

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Descriere sumară	Anul dobândirii	Valoare estimată a bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	-						

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Titularul bunului: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

C. Colecții de artă, de numismatică, de filatelie, de arme sau alte bunuri, a căror valoare depășește suma a 20 de salarii medii pe economie

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Descriere sumară	Anul dobândirii	Valoare estimată a bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	-						

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

D. Bunuri transmise cu titlu oneros sau gratuit, personal sau de către membrii familiei, concubin/concubină, unor persoane fizice sau juridice în perioada declarării, dacă valoarea fiecărui bun depășește suma a 10 salarii medii pe economie

Nr. crt.	Descrierea bunului transmis	Modul de transmitere	Data transmiterii	Persoana căreia i-a fost transmis	Valoare a bunului	Titularul bunului transmis
1	-					

Titularul bunului transmis: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

E. Alte bunuri mobile a căror valoare unitară depășește suma a 10 salarii medii pe economie

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Descriere a bunului	Modul de dobândire	Data dobândirii	Valoarea estimată a bunului	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	-							

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Titularul bunului: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

V. ACTIVE FINANCIARE ÎN ȚARĂ ȘI/SAU ÎN STRĂINĂTATE

A. Conturi bancare, plasamente în fonduri de investiții și/sau în alte forme echivalente de economisire și investire în țară și/sau în străinătate

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Denumirea instituției care administrează contul bancar, a fondului de investiții etc./adresa	Numărul contului bancar/ date despre fondul de investiții/alt e forme echivalente de economisire	Categoria	Suma și valuta	Dobândă/dividende	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	Coptileț	Mobias Banca/Miron	5126940134378811	cont	2000 euro		Coptileț		

	Valentina	Costin 16		curent sau forme echivalen te (inclusiv card)			Valentina		
--	-----------	-----------	--	---	--	--	-----------	--	--

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Categoria: (1) cont curent sau forme echivalente (inclusiv card de credit, menționând tipul acestuia); (2) depozit bancar sau forme echivalente; (3) fond de investiții sau forme echivalente, inclusiv fonduri private de pensii sau alte sisteme cu acumulare.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

B. Plasamente, obligațiuni, cecuri, cambii, certificate de împrumut, investiții directe în monedă națională sau în valută străină

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Emitentul titlului/societatea la care persoana este acționar, fondator sau asociat/beneficiar de împrumut	Categoria	Numărul de titluri/cota-parte	Dobânda	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	-							

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Categoria: (1) hârtii de valoare (titluri de stat, certificate, obligațiuni); (2) cecuri; (3) cambii; (4) certificate de împrumut; (5) alte forme de investiții directe.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă bunul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

C. Numerar în monedă națională și/sau în valută străină care depășește suma a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare și alte documente care încorporează drepturi patrimoniale

Nr. crt.	Numele beneficiarului efectiv	Suma	Valuta	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
1	Coptileț Valentina	300 7400	lei	Coptileț Valentina		
2						
3						

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă numerarul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

VI. COTE-PĂRȚI/AȚIUNI ÎN CAPITALUL SOCIAL AL UNUI AGENT ECONOMIC

Numele beneficiarului efectiv	Denumirea agentului economic	Sediul, adresa juridică	Tipul de activitate	Valoarea de cumpărare	Cota de participare	Titularul bunului	Tipul titularului	Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv
Coptileț Valentina	SRL Crimantis	Chișinău, str. Cosmescu 35	Comerț cu ridicata	5400 lei	100	Coptileț Valentina		
Coptileț Valentina	Asociația Cultural Științifică "Institutul Constantin Stere"	Jud. Iași, comuna Strunga, satul Strunga, nr. 36	Educație	250 roni	33,0	Coptileț Valentina		
Coptileț Valentina	SC ELECTRONIC EXCLUSIV SRL	Jud. Iași, comuna Strunga, satul Strunga, nr. 36	Comerț cu ridicata	200 roni	50,0	Coptileț Valentina		

Numele beneficiarului efectiv: numele subiectului declarării, al membrului de familie sau al concubinului/concubinei acestuia.

Titularul bunului: numele persoanei fizice sau juridice care posedă numerarul.

Tipul titularului: (1) persoană fizică rezidentă; (2) persoană fizică nerezidentă; (3) persoană juridică rezidentă; (4) persoană juridică nerezidentă. Acest câmp se completează doar în cazul în care titularul este altul decât beneficiarul efectiv.

Informații de identificare a titularului altul decât beneficiarul efectiv: în cazul persoanei fizice rezidente în Republica Moldova se indică numărul de identificare personal. În cazul persoanei fizice nerezidente se indică țara de reședință și numărul de identificare național (dacă numărul de identificare nu este aplicabil, se indică numărul de identificare fiscal). În cazul persoanei juridice rezidente se indică codul de identificare. În cazul persoanei juridice nerezidente se indică țara sau jurisdicția în care este înregistrată persoana juridică și numărul de înregistrare în registrul comerțului din țara/jurisdicția respectivă.

VII. DATORII

Debite (inclusiv taxe) neachitate, ipoteci, garanții emise în beneficiul unor terți, împrumuturi și credite

Creditor	Anul contractării	Scadent la	Rata dobânzii	Suma inițială	Valuta	Debitor
-						

VIII. INTERESE PERSONALE

A. Calitatea de asociat, de acționar sau de membru al unui agent economic, de membru al organelor de conducere, de administrare, de revizie sau de control în cadrul unor organizații necomerciale sau societăți comerciale ori calitatea de membru al unor organizații necomerciale sau internaționale

Denumirea și adresa organizației/societății	Calitatea deținută	Documentul care certifică calitatea respectivă
---	--------------------	--

UPJ USTS/ Chişinău, bl.Ştefan cel Mare, 200		Director Executiv		Extras din registru		
B. Contracte, încheiate sau aflate în derulare de către subiectul declarării, soţul/soţia sau concubinul/concubina acestuia, inclusiv persoanele juridice în care aceştia sânt beneficiari efectivi, care sânt finanţate de la bugetul de stat, din bugetul local şi/sau din fonduri externe ori încheiate cu societăţi comerciale cu capital de stat						
N r . c r t .	Beneficiarul contractului	Instituţia/ organizaţia	Tipul contractului	Data încheierii contractului	Durata contractului	Valoarea totală a contractului
Subiectul declarării						
1	-					

Prezenta declaraţie este un act public şi răspund potrivit legii pentru caracterul inexact sau incomplet al datelor prezentate.

Data completării 18.02.20

Semnătura

